

Posudek na diplomovou práci J a n a L e p e š k y,

Germánské gentes a antický svět

UK FF, Ústav světových dějin, Seminář středověkých dějin, Praha 2007,

174 stran

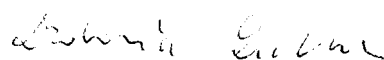
Jan Lepeška zvolil jako téma své diplomové práce nelehké a v mnoha ohledech komplikované téma pohledu pozdně antické historiografie na germánský svět a jeho jednotlivé zástupce. Na podkladě výpovědí klíčových západo- a východořímských dějepisců se jednak pokusil vytvořit obraz germánských etnik při jejich střetávání se Západořímskou říší, jednak se zamýšlel nad podobou antické společnosti v době její závěrečné fáze pozvolného úpadku. Východiskem mu byla základní odborná literatura, jakož i nejdůležitější dochované písemné prameny.

Svoji práci diplomant rozdělil do osmi tematických kapitol. V první se pokusil na základě výpovědí několika dějepisců nastínit obraz a základní charakteristické rysy pozdně antické společnosti. V dalších sedmi kapitolách obdobným způsobem zpracovává s pomocí historický děl antických autorů obraz jednotlivých germánských etnik (Frankové, Góti, Alamani, Burgundové, Vandalové, Sasové) a Hunů. Již samotný zvolený způsob přístupu k řešení zvoleného cíle je ovšem minimálně sporný. Ačkoliv autor několikrát zdůrazňuje, že chce pomocí vzájemné komparace dosáhnout nástinu podoby jak daných gentes, tak jejich vztahů k římské říši, je otázkou, zda se mu podařilo vytýčený úkol úspěšně završit. Problémem je přirozeně již kusost výpovědí zvolených pramenů, jejich odlišné časové zařazení i různorodé priority zpracování. Diplomant téměř ve všech dílčích kapitolách postupuje tak, že vybírá citáty z jeho pohledu charakterizující danou problematiku a s jejich pomocí se snaží vytvořit jejich obraz v rámci celku antického světa. Přes veškerou dobře míněnou snahu však některé pasáže vyznívají velmi torzovitě a jsou spíše souborem výroků.

Autor si je zřejmě obtíží zvolené metodiky vědom, a proto závěr diplomové práce pojímá právě jako snahu o komparativní zhodnocení výše uvedených pramenných zmínek. V jistém ohledu jsou ovšem možnosti pouhé komparace výpovědí metodologicky nedostatečné, zejména když postrádají důkladnější analýzu samotných pramenů a jejich zařazení do daných souvislostí. I s ohledem na tento problém je třeba na předkládanou práci pohlížet, neboť diplomant ve většině případů samotné výroky nekriticky přijímá. Současně je ovšem potřeba podotknout, že skutečně ucelený výsledek by vyžadoval objem činnosti a odborných znalostí, které obecně nelze u diplomanta v této fázi studia ještě předpokládat. Proto nelze než ocenit úsilí, s jakým Jan Lepeška své téma zpracoval a odvahu postavit diplomovou práci především na pramenných podkladech, což je vždy velmi obtížné.

I přes výše zmíněné výtky je třeba konstatovat, že se jedná o kompaktní a přehlednou práci, která splňuje všechny formální požadavky. Autor se nebojí vyjádřit vlastní názory a zaujímá k jednotlivým problémům postoj. Odbornou i formální úroveň práce vyhovuje nárokům kladeným na diplomovou práci a je možno ji doporučit k obhajobě.

V Praze 25. srpna 2007

PhDr. Mgr. Drahomír Suchánek, Ph. D.